

екологізація споживання буде стимулювати виробництво екологічної продукції, що у сукупності дозволить знизити екодеструктивний вплив на довкілля, сприятиме зростанню якості життя населення, формуватиме передумови сталого розвитку. Дослідження ланцюжка: екологічність споживання (екологічні потреби) → екологічні запити (потреби, підкріплені купівельною спроможністю) → екологічність виробництва (екологічність пропозиції) тощо у підсумку, крім перерахованого вище, дозволяє сформулювати і науково обґрунтувати підходи до виділення і посилення конкурентних переваг вітчизняних товаровиробників на національному і міжнародних ринках. А це створює умови сталого інноваційного розвитку вітчизняної економіки в руслі концепції інноваційного прориву.

Список використаних джерел

1. Ілляшенко С.М. Маркетингові засади впровадження екологічних інновацій: монографія / С.М. Ілляшенко // Сумський державний університет. – Суми: ТОВ «Друкарський дім «Папірус», 2013. – 184 с.

ДОСЛІДЖЕННЯ ФУНКЦІЙ ІННОВАЦІЙНИХ СИСТЕМ

*І. М. Мушеник, к.е.н., доцент
Подільський державний аграрно-технічний університет*

Інноваційна система – це така система, що спрямована на стимулювання інновацій через використання технологій, технологічне оновлення підприємств та інфраструктури, створює та сприяє поширенню в економіці інноваційних технологій. На законодавчому рівні в Україні затверджено Концепцію розвитку національної інноваційної системи, метою якої є визначення основних засад формування та реалізації збалансованої державної політики з питань забезпечення розвитку національної інноваційної системи, спрямованої на підвищення конкурентоспроможності національної економіки [4].

Інноваційні системи поступово стають актуальним предметом дослідження. Інноваційні системи загалом досліджує Н.М. Буняк [1], К.Л. Нетудихата [2, с. 22-27], О.М. Носик [3, с. 103-113], І.П. Степанчук [5, с. 26-30] та інші.

Для повного аналізу інноваційної системи необхідно розглянути дії, які в них відбуваються. Функція цих заходів полягає в підтримці основної мети

інноваційної системи (виробництва, поширення і використання інновацій), і тому ці заходи у літературі називаються функціями інноваційної системи. На відміну від структурного аналізу, в якому основна увага зосереджена на статичних компонентах (суб'єктах, інституціях, мережах співпраці, інфраструктурі), функціональний аналіз сконцентрований на тому, що відбувається в даний момент в інноваційній системі. Ефективність системи залежить від рівня реалізації функції, що насамперед визначається структурою системи. Можна виокремити шість основних функцій інноваційної системи.

Функція 1. Підприємницька діяльність. Підприємці розглядаються як елементарні суб'єкти, відповідальні за ефективне функціонування інноваційної системи. Завдяки своїй можливості використання потенціалу нових джерел знань, нові ринки і мережі кооперацій є чинником «творчого руйнування». Підприємницькі експерименти на основі нових можливостей є особливо важливими для інноваційного процесу, який утворюється в умовах невизначеності. Нові можливості для підприємців у перспективі інноваційної системи можуть бути поділені на: 1) технологічні, 2) ті, що впливають з ринку, і 3) інституційні.

Функція 2. Розвиток і поширення знань. Процеси, відповідальні за формування інновацій, обумовлені акумулюванням і розвитком знань. Беручи до уваги організаційний та інституційний аспекти інноваційної системи, можна виділити чотири середовища, відповідальні за генерування знань: 1) найбільш важливі університети та інституції вищої освіти, 2) центри дослідження і розвитку, які фінансуються держустановами, 3) приватні центри дослідження і розвитку, а також 4) центри дослідження і розвитку, що функціонують в мережах виробничої кооперації.

Функція 3. Вплив на напрямок проведення діяльності у сфері дослідження і розвитку. Різноманітність технологічних можливостей, яка з'являється у результаті розвитку і розповсюдження знань (функція 2), змушує здійснювати вибір, у зв'язку з обмеженими ресурсами наявних у розпорядженні суб'єктів інноваційної системи. Ця функція відноситься до діяльності, яка може позитивно впливати на чітке представлення потреб серед споживачів технологій.

Функція 4. Створення ринку для нових технологій. Державне втручання в ринок з боку попиту може виникати з двох причин: 1) ринок товарів і послуг, для яких виникла потреба, не існує чи недостатньо розвинений, або ж 2) користувачі не надають достатньої зворотної інформації про нові потреби, що підвищує невизначеність, яка обмежує інноваційну діяльність підприємців.

Функція 5. Активізація ресурсів. Фінансові ресурси, людський капітал і оточення, яке підтримує процеси інновації, становлять чинну основу діяльності яка відбувається в системі. Розподіл людського капіталу є необхідною умовою, з точки зору функції розвитку знань.

Функція 6. Узаконення. Узаконення, що розглядається в категоріях системи інновації, стосується соціального сприйняття та офіційного визнання з боку відповідних установ. Нові технології разом з їхніми творцями або послідовниками, повинні отримати схвалення суб'єктів інноваційного процесу, що дозволяє:

- 1) активізацію ресурсів, необхідних для реалізації новаторських рішень;
- 2) створення попиту;
- 3) отримання політичної підтримки. Узаконення формується свідомою суспільно-політичною діяльністю різноманітних організацій та інституцій.

Список використаних джерел

1. Буняк Н.М. Сутність національної інноваційної системи / Н.М. Буняк // Ефективна економіка. – 2011. – № 7. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=633>
2. Нетудихата К.Л. Національні інноваційні системи: інституційний аспект / К.Л. Нетудихата // Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія». Серія: Економіка. – 2015. – Т. 265, Вип. 253. – С. 22-27.
3. Носик О.М. Відкриті інноваційні системи: головні характеристики і напрями інтернаціоналізації / О.М. Носик // Вісник Дніпропетровського університету. Серія : Менеджмент інновацій. – 2016. – Т. 24, – Вип. 6. – С. 103-113.
4. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку національної інноваційної системи» від 17 червня 2009 р. № 680-р [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/680-2009-%D1%80>
5. Степанчук І.П. Інноваційні системи: регіональний аспект / І.П. Степанчук // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Міжнародні відносини. – 2011. – № 21. – С. 26-30.